

Op Stapel 2021-31

21 oktober 2021

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen
Guido Liessens
guido.liessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Jan Brewee
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting.

In deze aflevering:

- **Volwassenenonderwijs:** duale trajecten

Ontwerpdecreet tot regeling van bepaalde aspecten van duale opleidingen in het volwassenenonderwijs

Het decreet rolt duale trajecten in het volwassenenonderwijs uit vanaf het schooljaar 2022-23. Duale opleidingen zijn beroepsopleidingen waarin cursisten de competenties die tot een beroepskwalificatie leiden, deels verwerven in het CVO en deels op de werkplek. Een duaal traject loopt (regulier) over maximaal drie schooljaren.

De cursist sluit daartoe met het CVO en een (daartoe erkende) onderneming een overeenkomst (de overeenkomst heeft betrekking op zowel de onderwijsinstellingscomponent als de werkplekcomponent):

- een **overeenkomst van duale opleiding** (bezoldigd voor de werkplekcomponent) als de duale opleiding gemiddeld op jaarbasis minder dan 20 uur per week op de reële werkplek omvat.
- een **overeenkomst van duale opleiding conform aan het sociale-zekerheidsstatuut van leerling in het kader van een alternerende opleiding** (bezoldigd voor de onderwijsinstellings- en werkplekcomponent) als de opleiding gemiddeld op jaarbasis minstens 20 uur per week op de reële werkplek omvat en als aan de voorwaarden¹ van het statuut *leerling in alternerende opleiding* wordt voldaan.

¹ Artikel 1bis van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders: “ 1° de opleiding bestaat uit een deel dat uitgevoerd wordt op de werkvloer en een deel dat uitgevoerd wordt binnen of op initiatief en onder de verantwoordelijkheid van een onderwijs- of opleidingsinstelling; deze twee onderdelen beogen samen de uitvoering van één enkel opleidingsplan, zijn daarom op elkaar afgestemd en wisselen elkaar geregeld af;

2° de opleiding leidt tot een beroepskwalificatie;

3° het deel dat uitgevoerd wordt op de werkvloer voorziet op jaarbasis een gemiddelde arbeidsduur van minstens 20 uren per week, zonder rekening te houden met de feest- en vakantiedagen;

4° het deel dat uitgevoerd wordt binnen of op initiatief en onder de verantwoordelijkheid van een onderwijs- of opleidingsinstelling, omvat op jaarbasis :

- minstens 240 lesuren voor de jongeren die onderworpen zijn aan de deeltijdse leerplicht in toepassing van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht;
- minstens 150 lesuren voor de jongeren die niet onderworpen zijn aan de leerplicht in toepassing van voornoemde wet van 29 juni 1983,
- waarbij het aantal uren berekend kan worden naar rato van de totale duur van de opleiding;
- de lesuren waarvoor de leerling eventueel van een vrijstelling geniet, toegekend door de voormelde onderwijs- of opleidingsinstelling, zijn begrepen in de 240 of 150 uren;

5° de beide delen van de opleiding worden uitgevoerd in het kader van en worden gedekt door één enkele overeenkomst waarbij de werkgever en de leerling betrokken partij zijn;

De opleiding kan worden uitgevoerd in het kader van meerdere opeenvolgende overeenkomsten op voorwaarde dat (1) de minima van de opleidingsuren binnen de onderwijs- of opleidingsinstelling het aantal bedoeld in punt 4 bereiken en dat (2) het volledige traject, bestaand uit verschillende opeenvolgende overeenkomsten, gegarandeerd en gecontroleerd wordt door de operator die verantwoordelijk is voor de opleiding;

6° de in 5° bedoelde overeenkomst voorziet in een financiële bezoldiging voor de leerling die ten laste is van de werkgever en die beschouwd moet worden als een loon voor de toepassing van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers.”

De Vlaamse Regering moet nog vastleggen hoeveel de leervergoeding minimaal bedraagt en onder welke voorwaarden een cursist kan afzien van zijn leervergoeding of een deel ervan.

Het gaat om overeenkomsten van bepaalde duur: ze kunnen het schooljaar overschrijden, maar nooit langer duren dan het leertraject vermeld in het opleidingsplan. Het kan ook gaan om opeenvolgende overeenkomsten met verschillende ondernemingen. De overheid zorgt nog voor een model.

Wanneer de cursist al in de betrokken onderneming tewerkgesteld is met een arbeidsovereenkomst, kan, ongeacht het gemiddeld aantal uren per week op de reële werkplek, een overeenkomst van duale opleiding zonder leervergoeding worden gesloten.

In de non-profitsector is, naast de bovenstaande overeenkomsten, uitzonderlijk ook een deeltijdse arbeidsovereenkomst mogelijk.

Als het om een overeenkomst gaat met een onderneming buiten Vlaanderen of Brussel, moet ze voldoen aan de voorwaarden voor een gelijkwaardig opleidingssysteem volgens de ter plaatse geldende regelgeving en het moet gaan om een onderneming die daarvoor erkend is. Over de gelijkwaardigheid oordeelt het Departement Werk en Sociale Economie na advies van het Departement Onderwijs en Vorming.

De onderneming kan, onder bepaalde voorwaarden, een onderdeel van de opleiding overlaten aan een andere erkende onderneming waarmee ze (met het akkoord van het CVO) een samenwerkingsovereenkomst sluit.

Het decreet beschrijft de rechten en plichten van elk van de betrokken partijen, de regels bij schorsing en beëindiging en de procedure bij verbreking van een overeenkomst. We gaan daar in dit bestek niet nader op in. Ook niet op de voorwaarden waaraan een onderneming moet voldoen om een erkenning te krijgen. We stippen wel aan dat ze over een mentor moet beschikken: iemand van binnen de onderneming, van onberispelijk gedrag, minstens 25 jaar oud, die vijf jaar beroepservaring² kan voorleggen en een mentoropleiding heeft gevolgd. In het CVO zelf wordt de cursist opgevolgd door een trajectbegeleider. Ook tijdens zijn verblijf op de werkplek moet de cursist te allen tijde een aanspreekpunt hebben in het CVO

Voor de (maandelijkse) leervergoeding (voor de werkplekcomponent, c.q. de werkplek- én de onderwijsinstellingscomponent) is alleen de contracterende onderneming verantwoordelijk (ook al zou zij een gedeelte van de opleiding overlaten aan een andere onderneming).

Als de onderneming de overeenkomst beëindigt op een wijze die strijdig is met de bepalingen van het decreet, is zij de cursist een vergoeding verschuldigd (de leervergoeding voor een maand).

Of een opleiding duaal georganiseerd kan worden en wat het minimumaandeel van de werkplekcomponent is (behoudens afwijkingen toegestaan door de Vlaamse Regering bedraagt dat aandeel hoe dan ook minstens 50% van de lestijden), wordt bepaald door de betrokken beroepssector samen met de pedagogische begeleidingsdiensten. Als een CVO onderwijsbevoegdheid heeft voor een opleiding die ook duaal kan worden georganiseerd, beslist het autonoom of het de duale en de niet duale variant van de opleiding naast elkaar aanbiedt of slechts één ervan.

---

² Al zijn er op de minimumleeftijd en de vereiste van beroepservaring afwijkingen mogelijk voor wie een bewijs van vooropleiding in het beroep kan voorleggen.

Als de cursist vrijstellingen heeft voor bepaalde modules of een verlengd of verkort traject volgt, wordt het minimumaandeel van de werkplekcomponent (toch) berekend op het totaal aantal lestijden van de opleiding zoals bepaald in het opleidingsprofiel.

De Onderwijsinspectie en het departement Werk en Sociale Economie staan samen in voor het kwaliteitstoezicht: de onderwijsinspectie coördineert voor het geheel van het kwaliteitstoezicht en voor de onderwijsinstellingscomponent; het departement Werk en Sociale Economie coördineert voor de werkplekcomponent. De onderwijsinspectie en het departement Werk en Sociale Economie sluiten daarover een samenwerkingsovereenkomst.

Een CVO dat een duaal traject aanbiedt moet de volledige opleiding aanbieden binnen drie opeenvolgende schooljaren

Het centrumreglement moet expliciet vermelden dat de cursist zich naar alle mogelijke maatregelen moet schikken die het CVO neemt om de werkplekcomponent ononderbroken invulling te geven, met inbegrip van het intakegesprek en de trajectbegeleiding.

In het Vlaams Partnerschap Duaal Leren³ en de sectorale partnerschappen wordt plaats gemaakt voor vertegenwoordigers van het volwassenenonderwijs voor materies die het volwassenenonderwijs aangaan (het wordt niet uitgesloten dat vertegenwoordigers voor het secundair onderwijs ook optreden als vertegenwoordiger voor het volwassenenonderwijs). De vertegenwoordigers geven in het Vlaams Partnerschap Duaal Leren en de sectorale partnerschappen aan welke CVO's duale opleidingen zullen aanbieden.

*

Ook dit nog: de Vlor adviseert in de toekomst niet meer apart over opleidingsprofielen die gebaseerd zijn op een erkende beroepskwalificatie.

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het ontwerp.

---

³ De bevoegdheden van het Vlaams Partnerschap Duaal Leren onderwijs zijn:

- ondernemingen erkennen en hun erkenning opheffen;
- ondernemingen uitsluiten;
- de uitvoering van de overeenkomst tot uitvoering van een alternerende en duale opleiding controleren, wat de opleiding op de werkplek betreft;
- een jaarlijks monitoringsrapport opmaken over de stand van zaken van duaal leren in Vlaanderen;
- acties nemen om de ondernemingen te informeren over duaal leren in Vlaanderen;
- ondernemingen ondersteunen en mobiliseren om het aanbod aan werkplekken kwantitatief en kwalitatief te versterken;
- advies verlenen over materies die duaal leren aanbelangen.